

PERŽVALGA.

— Mums praneša, kad Pilviškiuose (Senap. pav.) areštavojo du vietiniu gyventoju: Juozą Lozoraitį ir Juozą Kačergių, kuriuodu tuojaus nugabeno į Kalvarijos kalėjimą. Priezastis areštavojimo ikišiol nežinoma. — Kačergius yra buvęs ar 5 metus ištrėmimo, ir tik 3 metai kaip iš ten sugrižęs.

— Pasirodė naujas „mėnesinis lietuvių darbininkų laikraštis“, „Darbininkas“, spausdinamas Ženevoj (Šveicarijoj), „Drago“ organizacijos leidžiamas, bet firma padėta tokia: „Lietuvių Socijaldemokratų Darbininkų Partija“. Tai jau būtų visai nauja partija. Šitame N 1 minėto laikraščio nėra paminėta nė apie tos partijos atsiradimą, nė apie „Darbininko“ užgimimą.

— Tuli tarnaujantieji Vilniaus krasose valdininkai atsisakė aukauti savo algos dalį karės reikalams.

— Vilniaus gubernijos gyventojas Hipolitas Korvin Milievskis gavo leidimą išleidinėt Vilniuje lenkišką laikraštį „Kurjer litewski“ (Lietuvių keleivis). To naujo laikraščio atsakančiu redaktorium įsiai pakvietė prisiekusį advokatą Ostrorogo-Sadowski o redaktoriaus vietininku busias literatas ir novelista J. Ursinas. „Kurjer'as“ pradės eiti nuo spalio 1 (14) d.

— Dvasiškoji R.-katalikų valdžia Maskolijoje ketina palengvinti seminarijose klerikų buvį ir duoti jiems didesnę liuosybę, — turbūt, bijodama, kad ir tie neimtų streikuot. . .

— „Lietuvių Laikraštis“ — didelis žydų priešas. Savo „juokuose“, kaip jau paliovė juokėsis iš „Vil. Žinių“ kalbos, be paliovos tąso seniai išmūstus „juokus“, atkreiptus prieš žydus. Bet tai niekis. N 31—am M. Rudalis išranda, kad ir atsišaukimus dabar mėtą po Lie-

tuvą tik žydai! Ir tai labai blogai darą, ypač, kad tuose atsišaukimuose gundo kaimo darbininkus streikuoti. O pats M. Rudalis gundo juos prieš žydus. Nieko nereiškia tas išsitarimas: „nemuškim žydų“, — kadangi greta to šaukia: „pasaakykim jiems, kad eitų sau iš brangios Lietuvos, kad mūsų akys jų daugiau neregėtų ir nesėbraukim su jais“. Ir „Liet. Laikraštis“ tokį gundinimą, pjudymą talpina! O „L. Laikraštyje“ daugiausiai dirba kunigai. . .

— Apie Mazeikius (Kauno gub.) buvo lošta komedija „Velnias spastuose“. Kaip žinoma toje komedijoje yra parodyta „gudrybė“ žydo. Tad be abejonės būtų iššaukus sujudimą prieš žydus, kad nebūtų įsimaišę žmonės kiltesnių pažiūrų, kurie reikalavo būtinau permaintyt žydo rolę ant cigono, kas ir įvyko.

— J. Naujokas per „Lietuvą“ ragina „mokslo mylėtojus“, kad pirktų knygas „Aušros“ draugystei paaukautas, o gulinčias be jokios naudos pas knygininkę M. Kabašinskiene (E. La-Salle str., Box 102 Chicago, Ill.) „Pirkdami knygas „Aušros“ Dr-tės, — sako J. N., — sušelpsite neturtīgus mokslėivius, prisidėsite prie padauginimo mokytų vyrų, kokių mums reikia kaip žuvelėms vandens“.

— A. Ramanaukas „L-voj“ garsina Valparaiso universitetą (ikišiol vadinosi tik „College“), ragindamas lietuvius mokslėivius ten važiuoti mokyti.

— Negražias žinias praneša laikraščiai apie Detroit'o lenkišką seminariją, kur lenkų patrijotizmas apsireiškia visam savo fanatiškam biaurume, teip, kad lietuviams mokiniams jau visai negalima čia būti (ir nežinia, ko da jie vis glaudžias prie tokių apspangėlių lenkų). Teip, vienas dvasiškas tėvelis drožė nienam mokiniui lietu-

viui per ausį už tai, kad jis siųsdamas savo draugui siuntinį, išdrįso pasirašyt savo pravardę lietuviškai! Ir dar priverstė jį savo pravardę lenkiškai parašyti. . . Kitas, jau svietiškas „profesorius“, norėdams seminariją paverst į grynai lenkišką, uždraudė visiems mokiniams angliškai kalbėti: už kiekvieną žodį angliškai ištartą — viens centas bausmės! (dyvai, kaip toks patrijotas lenkomanas gali imt dar angliškus pinigus!) — Navatna, kad mokslo institucijoje teip keroja tamsybė. . .

— Paėmus Japonijai Sahalino salą, ant kurios yra daug ištremtinių, o tarpe jų gal but ir lietuvių, tai dėlei šių pastarųjų dras J. Šliupas ketina parašyti Japonijos ambasadoriui.

— „Rev. Ross“ gavo šitokį telegramą iš Vašingtono: Amerika išduoda Maskolijai kariško laivo dezertierius. Naujas precedentas.

Isz Lietuvos.

Geguzinė ir Demonstracija Šliauliai, Kauno gub.

Pas grafą Zubovą per Jonines buvo lietuvių Geguzinė.

Gr. Zubovas tai baisiai turtingas maskolius, bet visa širdžia prielankus lietuviams, o mūsų kalbą teip myli, kad savo šeimynoje kalba lietuviškai.

Tai gi per šv. Joną suvažiavo lietuvių apie pusketvirto šimto ypatų, kaip iš Lietuvos, teip ir iš visų kraštų Maskolijos ir iš užsienio. Geguzinė traukėsi per dieną ir naktį. Visi kalbėjo tiktai lietuviškai. Šokius vedė teipgi mūsų kalboj, kaip kada tiktai paaiškindami prancūziškai, nes šita terminologija nevisai dar išdirbta.

Neapsiėjo ir be daugelio karštų politiškių ir patrijotiškų prakalbų; buvo teipgi išdalyta daug lietuviškų proklamacijų.

. . . Ant rytojaus po geguzi-

nės buvo Šaulių teatre lošimas lietuviškas. Po „spektakliaus“ mūsų vyrai išprašė nuo policijos viršininko pavelinimą pašokti teatro salėje, ir garantavojo kogeriausia elgtis, jei policija tiktai nesimaišys į mus. Iš pradžios viskasėjo kogeriausia. Žandarai nieko o nieko nesakė, kada nuo galerijos laike antraktų barstė proklamācijas. Bet už kokio pusvalandžio, pradėjus šokius, vedantis sulaukė sukutinį, nes vieną vyruką areštavojo prieš teatrą ir nuvedė į policijos areštą už tai, kad ant gatvės dalino popieriuktis.

Buvo tai jau 3 valanda po pusiaunakčio.

Visi subruzdė ir metėsi prie savo kepurė. Bet kada visi sustojo prieangy, kad kruvoje išeiti, — nes jeigu eiti pavieniui, tai galėtų kiekvieną suminti, — teatro durys tapo per policiją uždarytos.

Teatre buvo tada apie 500 ypatų — moterų ir vyrų. Ne ilgai trunkant — vyrų prispaustos durys subraškė ir pačios atsidarė, ir visi giedodami revoliucijonišką lietuvišką dainą — „Baimė, nelisk į krutinę“, — išsipylė ant gatvės, bet ne kriko. Kaip vienas vyras nuėjo prie policijos namų reikalaudami, kad išduotų areštavotą lietuvi. Viršininkas pradėjo pasakoti, kad suimtas vaikas, tai yra jų pažįstamas vagis, kad jis sukinęsis apie teatrą norėdamas ką pavogti. Bet visi ne ilgai jo klausė. Tuojaus truko ir krito iškelti iš kilpų didelį vartai. Prie kalinio durių stovėjo žandaras. Kada pradėjo gintis — sumušė jį ir partrenkė ant žemės. Suskambejo stiklai languose, durys tapo išlaužtos, ir vyrai, pasivėrę vaikiną, ant rankų išnešė ant gatvės. Mielai buvo žiuret ant mūsų panelių: nė viena nebėgo —ėjo sykiu su vyrais. Buvo ten ir keli kunigai.

Kada viršininkas dar ir tada

pradėjo rekalot, studetai išplėšė jam kardą ir sulankę ant akmenio numetė per stogą, o jis pats tapo svarbiai sumuštas ir led ištrukęs pabėgo.

Po tam visi dainuodami gražiai ir šaudydami iš revolverių, demonstratyviškai zengė Saulių gatvėmis. Ant galo, pagal paliepiamą vado, visi iškriko namon ir ant geležinkelio. Buvo didelis jau tam laikas, nes tuojaus but atjoją kareiviai arba kazokai.

Pilviškiai, Senapilės pav.

Netoli Pilviškių miestelio yra mažas dvarukas, vadinas Juozuniškė. Tą dvaruką, kaip pasakoja seniejie, kitados valdęs kunigas; potam, po uždraudimui kunigams valdyti žemę, jis tapo paimtas po globa p. Šabanevyčiaus. Nuo to laiko jis taip suvargo, jog triobos ir visi padarai išnyko, o laukas tapo puikia ganykla.

Pradėjus gi po Lietuvą veistis makoliams, šį dvaruką apvaldė rusas, Skrinnikov'as, kuris savo baurium pasielgimu įgijo neapykantzą visų kaimynų. Visus to krašto žmonelius kitaip ne nevadindavo, kaip vien tik „muzik“. Ir iš tiesų, kaimynai taip jo pabugo, kad pamatę ištolo imdavosi kepurę ir linguodavo tartum prieš kokį dievaitį. Taipogi ir viduj savo dvaruko nemaž įvedė reformų: pradėjo veisti maskoliškos mados akėčias, žagrias, vežimus ir visokius padargus. Žodžiu sakant, norėjo sumaskolinti šį visą kraštą. Žadėjo net nuo aplinkinių ukininkų supinkti žemę ir įsteigti „kazarmes“ kurias paskui ketino partraukti kariumene!... Bet ačiu Dievui, neilgai tęsėsi ta jo politika: apsirgo ir umai nudvėse. P'avedėtoju jo mantos, liko vyriausis sunus Feodor'as, kuris visai kitaip pradėjo elgtis. Išmokęs lietuvišką, ir mylėdamas „pilkąją“ ir lešimą, susipažino su aplinkiniais ukininkais ir... merge-

lėms, taip jog žodžiu sakant pavirto į tikrą „šveistuną“. Išpardavė ką galėjo, o ką negalėjo, — užstatė pas žydėlius, ir taip liko plikas, kaip tilvikas...

Ateina ruduo, reik mokėt mokesčiai, algos, o čia skatiko ner kur prigriebti. Tarnai ir samdininkai verkdami išsikirsto... kitų negauna... Ateina pavasaris, vėl tūli grįžta atgalios, tikėdamiesi atgaut pernykštę algą. Bet veltui! Baigiasi antri metai, o čia dar alga pernykštė ne atgauta... Ir taip, žmonelės skursta per metą pas tą „ponaitį“, o ruduo atėjo — eik sau kur kojos-rankos neša, jei nenori „už pilvą“ dirbti!...

Aplinkiniai ukininkai, matydami baigiantės, labai geidžia, kad tik greičiaus tam „prakeiktam maskoliui“, pareitų galas, kuris nusuka žmonių algas, išnaudoja mūsų... merginas, ir daro daug visokių nelabysčių, slopdamas lietuvių vystę, o platindamas apmaskolinimą.

Apgailėtina, kad aplinkiniai lietuviai nebando kenkti tiems jo bauriams pasielgimams, platindami susipratimą, t. y. socializimą, kuris atidarytų tiems nelaimingiem vargšam akis; o tada jie tą „ponaitį“ išvystų visoje jo baurumoje ir mokėtų pasiginti nuo visų užstatytų kilpų.

B. Pseudonimas.

Liet. Soc.-Dem. Partijos

Atsišaukimai.

(Prisiūsta iš „Darb. Balsu“ red.)

Laikas susiprasti.

Daug įvairių kalbų vaikščioja tarp žmonių apie „sicilistus“. Vieni kalba, buk „sicilistai“, esą bedieviai, vagys, plėšikai, galvažudžiai; kiti sako, jog „sicilistai“ nori, atėmę turtus nuo turtingųjų, lygiai išdalinti juos tarp visų žmonių. Jau gi žmonės nesupranta, jog

išdalinus tarp visų turtus, jie per kiek laiko vėl sueis į vienas rankas apsukresnių plėšikų ir bus kaip buvo, turtingi ir neturteliai. Treti kalba — „sicilistai“ nuvertę valdžią ir paėmę ją į savo rankas, plėš ir kankijs žmones. Tarp nepašviestų tamsių Lietuvos ukininkų ir darbininkų platinos ir dar didinas tokios kalbos ir protavimai, išmislyti „činovnikų“, policijos, didžturčių ir dvasiškių, kuriems dabar labai gerai gyventi, koliai jų klauso ir pildo jų pageidimus ir reikalavimus. Lietuviai per savo tamsybę iškreipė ir tą žodį socialistas į „sicilistą“, ar į „ciciliką“. Socialistai nėra kokie galvažudžiai, vagys ar šep kokie blogi žmonės, o tik jie stengias pagerinti nuskriaustų, nuvergtų žmonių gyvenimą. Iš kelių žemiau parduotų socialistų reikalavimų galima spręsti, kokie socialistai per žmones: ar blogi, ar geri.

- 1) Tuojaus baigti karę (vainą).
- 2) Milicija — panaikinimas „vaisko“, o vietoj jo visuotinas apsiginklavimas ir užpuolus priešui visiems eiti gintų savo Tėvynės.
- 3) Lygybė visų šalių gyventojų, neskiriant lyties, tautos ir tikėjimo.
- 4) Laisvė, tikėjimo, spaudos, žodžio, susirinkimų, draugysčių.
- 5) Paleisti visus žmones, papuolusius už tikėjimą, už knygas, aiškinančias vargus, nelaimės ir žmonių blogą padėjimą.
- 6) Visas mokymas neapmokamas, priverstinas; neturtingų mokytinių aprūpinimas.
- 7) Daktaro pagelba ir „liekarstos“ dykai.
- 8) Išnaint „akcizai“, „vikupas“ už žemę, įvesti mokestis nuo turto.
- 9) Prigulėjimas valdžios nuo žmonių arba, kad patįs žmonės rinktų visą valdžią ir „činovnikus“.
- 10) Tiesa Lietuvos gyventojams sušaukti Vilniuje savo pasiuntinius į seimą, kuris valdys visą šalį.
- 11) Kad pasenusiems ar negalintiems dirbti darbininkams būtų duo-

tas pilnas užlaidymas dykai ir tt. ...

Ketvirtame reikalavime matyt, jog socialistai nėra bedieviai ar priešai tikėjimo, o jie dar reikalauja liuosybės, tvirtybės tikėjimo ir kad būtų visi lygūs ar katalikas, ar stačiatikis (pravoslavnas) ir tt.

Šalin caro valdžia!

Lai gyvuoja laisva Lietuva!

Lai gyvuoja laisvė tikėjimo!

Lai gyvuoja socializmas!

L.S.D.P. Anykščių
Organizacija.

Vorai ir musės.

(Versta iš V. Liebknecht'o.)

Kiekvienam yra žinomas šitas baurus, kuprotas vabalas. Tamsiose kerčiose, kuo-toliaus nuo saulės šviesos taisy jis savo lizdą, į kurį įpuola neatsargios musės ir žuna. Atkari baidyklė su ilgomis užkumpusiomis kojomis, tartum ant to sutverta, kad gaudyti ir smaugti savo aukas.

Ta baidyklė — voras; reikia stebėtis, kaip jis nesijudindamas sėdi savo kampe ir tykautja, ar nepapuls kas į jo nagus. Kaip gudriai pina jis prapultingą tinklą, kuriame kuo-stipriau galėtų supainioti vargšę musę!

Vabalas tas nesigaili laiko, savo žabangus išpina plonais siuleliais, kad tvirčiau laikytų, kad papuolusi auka nors kažkaip blaškydamas negalėtų sutraukti tų žabangų ir ištrukti.

Viską sutaikęs voras grįžta į savo kampą, susiričia ir laukia atlektant kokios išbadėjusios musės, jieškančios maisto. Neilgai prisieina laukti: atlėkė musė ir bematant įkliuvo. Žinoma jos ateitis!

Voras išlenda iš savo urvo ir artinasi prie aukos. Nėra ko ir blaškytis. Voras gerai žino, kad pakliuvusi į jo tinklus auka negali išbėgti, taigi slenka artyn įsmeigęs į ją savo išsivertusias akis. Musė stirs-

ta... zirza, blaškosi — niekas negelbi, o voras tuom tarpu artinas. Kas valanda ploni siuleliai stipriau ją painioja, ant galo pavargusi žuna savo žudytojaus naguose. O jis užganėdinęs tam tarpui savo kraugėrišką troškimą, palieka savo auką; — po valandos vėl sugrįžta... Kančios tęsiasi ilgai, ilgai, kol tik jaučiama aukoje nors truputis gyvasties, kol užsiliko joje nors lašelėis kraujo. Voras siurbi iš vargšės musės gyvasties spėką, tunka jos krauju. — Musė ant galo skrimba; voras išmeta nereikalingas liekanas iš savo tinklų, sotus ir prisigėręs grįžta į savo kampa.

Musė, kurią žudo, kurios krauju minta, kurią paskui išmeta — tai jūs — miesto ir sodžiaus vargdieniai, tai jūs — jungvilčiai žmonės, jūs — nedrausios mergaitės, visi tie, kurie nedrįstate pareikalauti savo tiesų, jūs — kareiviai, jūs — visi apvogtiejie, žudomiejie ir pavergtiejie, ant galo išmesantie, nes jūsų spėką ir kraują išsiurbė žudytojai. Jūs — savo tėvynės širdis, tautos spėka, o vienok priversti esate gyventi vargingai ir mirti smirdančiuose urvuose užtai, kad maitinate savo valdonus ir žudytojus — tikrus vorus — savo katorgos darbu, savo visomis spėkomis!

Vorai — tai ponai, tai blizganti plėšikai, dvarponiai, didikai, kunigų luoma, vyliojanči visokiais, apgauliais paskutinį skatiką!

Voras — tai jungas, po kuriuom dejuojame, tai įstatymai, kurie slėgia ir varžo mus, tai kankytojai carai, kurie kalėjimuose žudo ir kankina mus. Vorai — visi tie, kurie maitinasi ir naudojami iš tautos spėkų, visi — kurie mindžioja mus po kojų, išaikindami mūsų stengimus išsiluosuoti.

— Musė — tai vargšas darbininkas, kuris privalo neturėdamas kam pasiskųsti lenkti

sprandą, gniaužomas valdžios ir ponų, turi lenkti, nes kitaip nustotų menko kėsnio duonos.

Voras — tai pabirkantas, kuriam darbininkas už lirba kas dieną 5–6 muštinius, o kuriam jis už tą moka 5 ar 6 grivenas už 12 valandų darbo; ir už tą dar reik buti dėkingu.

Musė — tai šitas nujudavęs darbininkas, kuris sveikatos, o tankiai ir gyvasties nustoja smirdančiam pabirkui ir dirbtuvių ore, arba kasdamas ir traukdamas iš žemės turtus, iš kurių jam nežadėta naudotis.

Voras — tai piniguočius, kuriam negana didelių pelnų, tai-gi ima vogti be sąžinės nuo darbininkų. O kada šitie pareikalauja padidėjimo mokesčio, tai kapitalistai blaško juos kulkomis: jų akyse tie vargšai — maštininkai!

Musė — tai tas mažutis kukdikis, kuriam jau vistykluose begulint yra nulemta vargti visą amžių pabrūke ar prie pono ukio, kad nenumirti.

Vorai — tai baisi mūsų galdynės tvarka, kuri suteikia darbininkams įtatymus, naikinančius jų žmoniškus jausmus ir griauinančius darbininkų šeimyną.

Musė — ta mergaitė, kuri norėdama pelnyti duoną tankiai yra priversta tapti auka paleistuvingo pabirkanto arba jo šalininkų.

Voras — tai jaunas ponaičiukas, kuris apgauna nekaltas mergaites ir dar giriasi tuom.

Musė — tai tu, nuskriaustasis žemdirby, kurs prakaitu aplaistai piniguočių žemę, sėji duoną, kurios neragauji; tu dirbi, o vaisius tavo praryja besotis ponas.

Vorai — visi žemės valdonai, kurie verčia išdirbėjus ir samdininkus dirbti iki pastips, sumažina algą, pakelia samdą, o vis dėlto, kad patįs gyventų linksmai ir turtingai.

Vienu žodžiu — musės visi nuskriaustieji, suvargintieji, jungo slėgiamieji žmonės.

Voras — tai prispaudimas, lupimas, despotizmas visokiuose paveikluose apsiraiškiantis.

Musės — tai mes visi stačiumai, papratę nuo mažų dienų lenktis prieš ponus, drebėti klausant kunigų pamokslus, tikėti jų melagystėms apie pragaro kančias.

Vorai — tie kunigai, kurie liepia su nusizeminimu vergauti ponams didikams; vorai — kunigai, kurie iškeikia kiekvieną subruzdimą vargdienių kovoje prieš kraugėrių skriaudėjų jungą.

Kitą kartą tie vorai pynė savo žabangus sėdėdami dvaruose, dabar išsklydo po miestus ir kaimus, visur, kur tik išgauti ką galima; kas valandą dauginasi skaitlius paspėstų tinklų, kuriuose vargsta žmonių minios ir tyliai miršta.

Kokia baisi ta kova su vorais, kiek kančių, kiek vargo!

Laikas akis pratrinti, laikas stoti iš vieno į kovą! Rinkimės į talką, kad suvienytomis spėkomis kuo-veikiaus suardytumėm paspėstus mums žabangus, sutrauktumėm mūsų rečiau!

O kad jūs tik visi užsinortumėt! kaip veikiai paliktumėt kitokiais!

Vorai, nors dideli, bet jų visai nedaug. Jūs-gi, musės — mažutės, bet jūsų daugybė, ir čia jūsų spėka!

Kad tik panorėtumėte, susivienyję, vienu savo sparnų suplustėjimu sutrauktumėte visus tinklų siulelius, varzančius jus, tų tinklų, kuriuose blaškotės, ir ant galo privargę, sunykę, pražunant. Jūs veikiai sunaikintumėt vergystę, kad tik panorėtumėte.

Norėkite!

(Šitas „atsisaukimas yra antrą kartą L.S.D.P. išleistas ir išplatintas Lietuvoj. R.)

Ruožai iš Lietuvos gyvenimo Škotijoje.

„V-bės Lietuvosninkų“ skaitytojai jau galėjo matyti aprašymuose iš Škotijos, kaip ten lietuviai gyvena, kokios yra draugystės ir tt. Dabar pažiūrėkime arčiau į tas draugystes. — Atgal 5–6 metai, nebuvo jokios draugystės Škotijoje. Nesuklysiu pasakydamas, kad tuo laiku ir su žiburiu jieškodamas nebutum atradęs apšviestą lietuvį. Tik 1900 metuse, jau matome susitvėrusią „Šviesos Draugystę“. Dabar jau turime net 5 tokias atskirai gyvuojančias draugystes: Šviesos D-tę; Liet. Soc. Dem. Par. kuopa; 2 kuopos Tėv. Myl. Dr.; Teatrališka Dr.; ir Šv. Juozupo Dr.

Dabar paimkime kiekvieną iš tų draugybių atskirum ir peržiūrėkime. Pirmiausia paimkime Šviesos Draugystę.

Jau minėjome augščiaus, kad ši draugystė gyvuoja jau nuo 1900 metų. Užmačytojai pastatė sau už tikslą: skaityti gerus laikraščius, knygeles, platinti savo tarpe apšvietimą, uždėti krautuves, laviintis prekyboje ir tt. Į trumpą laiką, draugystė pradėjo augti ir skaitė jau dešimtimis sąnarių. Bet kas iš to! Ar draugystė atsiekė savo tikslą? Ne. Beje, tuli iš sąnarių uždėjo krautuves, bet ne nuo Šviesos d-tės vardo, ale tveria naują, „Varpo“ kompaniją. Ir kaip pradėjo „lavintis prekyba“, jau tada draugystės nereik... Priek-tam atsirado kita, „Sandaros“ kompanija, tai kaip susitvėrė konkurentai... jau taūa pirmyn broliai! Čia savotiški reikalai! Man jas bala tas draugystes! Į tą tarpą draugystė ant tiek nusilpnėjo, kad jau galima buvo išgirsti ant susirinkimų: „reikia Šviesos Draugystei užgiedot amžiną atsilsį...“ Iš tarpo sąnarių ar tai nebuvo susipratusių,

ar buvo toki tinginiai, kad nemokėjo draugystės sutvarkinti, prasišalinus pirmutiniam vadovams. Jeigu būtų buvusi gera tvarka, tai draugystė šiandien kitaip gyvuotų. Užpernai atvažiavęs dras B. truputį atitaisė pirmųjų klaidą. Bet čia vėl pinklės atsirado. Išrašė laikraščius visoms kuopoms ant vieno adreso. Daugumas per tai negalėjo gauti laikraščių skaityti. Ant susirinkimo pernai (pamiršau kokiu laiku) atsirado visa View Park kuopa mokėti draugystę delto tikslai, kad negauna laikraščių... Vienog nežiurint ant visokių painių, draugystė išliko gyva; ir kaip matytis per pasidarbavimą p. B. Audros išnaujo atgyja: susitvėrė keletas naujų kuopų, užmirusios teipgi atsigaivelioja. Moskesti nutarė, vietoje 6 pen. ant mėnesio — mokėti 1 šil. Kaip girdima, draugystė stengsis įtaisyti kliubą, skaityklą; įvykins kongresus, susivaziavimus kartą ant metų. Bus tai panaši į Sus. Liet. A. išskyrus pašelpą. Vardas truputį bus permaintytas. Vadysis teip: „Šviesos draugystė Lietuvių Britanijoje“ 1). Bet dar ne viskas. Ant susirinkimo 5 d. Birželio šįmet tapo pakeltas klausimas: ar galės prigulėti vertelgos, ku čiai į draugystę. Išsiaiškino dalykas, kad sąnaris pristojantis į draugystę, nereikalauja eiti išpažintį pas viršininkus, kuom jis užsijima; bile tik sutinka su draugystės įstatymais. Čia tai ir vėl išlindo yla iš maišo. Išgirdę tuli vertelgos apie tai, tuojaus rašo laiškus pas viršininkus, kad jie atsisako nuo draugystės, už tai, kad buk jų neužkenčia, ir jie patys neturi laiko ir tt. Rodos reikėtų suprasti, kad ant susirinkimų kiekvie-

1) Negerai nukaltas tas pavadinimas. Ar nebutų geriau: Lietuvių Šviesos draugystė Britanijoje, arba: Britanijos Lietuvių Šviesos draugystė? Red.

nas sąnaris turi lygias tiesas, ir gali atvirai išreikšti savo nuomonę o ką didžiama balsu nutaria, tai ant to kiti sutinka. O jeigu sąnaris netur laiko, tai draugystė jį negal apsunkinti perviš darbais.

Dabar prieiname prie L. S. D. P. kuopos Bellshill'ėje.

Minėta d-stė užgimė iš kelių socijal-demokratų pribuvisių iš Londono. Darbinikiška dirva rodos čia turėjo būti labai patogi. Tik reikėjo gerų sumanytojų kaip ją išdirbti. O be atsakančių vadovų, darbas negali but sparčiai varomas. Iš pradžių ejo gerai. Draugystė užsiėmė platinimu socialistiškų raštų; darė tankiai susirinkimus ir lavinosi darbinikiškuose klausimuose kiek išgalint. Bet atsirado iš tarpo sąnarių toki, kurie pradėjo atvirai prieš žmones kritikuoti tikėjimiškas sekas; ir tuomi daugumą nubaidė. Į tą tarpą pribuvo kun. Čiuberkis iš Lietuvos. Tas vėl drabstė purvais išsakyklos kas nedeldienis prakiekdamas: „reikia tuos cicilistus išvyti iš tarpo lietuvių, o jų raštus sudeginti idant išvengtumėm dievo bausmės!“

Suprantama kokį vaisių išdavė toki pamokslai. Iš sąnarių teip-pat buvo neatsargus, kad nemokėjo praktiškai darbutis tarpe tamsių žmonių. Juk aiškinimas, arba kritika vimas tikėjimo dogmų mažai naudos gali atgabend. Nesuprantantis darbininkas visados nuo to šališius delto, kad jam visai priešingas mokslas įkvėpta iš pat mažens. Pradėjus kokį nors darbą draugijoje, visados reikia žiurėti, ant kiek žmonių nuomonės yra išlavintos. — Idant darbas eitų pasekmingai, reikia mokintų vadovų. O mes tokių neturime. Kaip kada užklysta koks inteligentas, -bet nežinia, kodėl ne vienas nesipuola, kad gairinti darbinikišką partiją? Pasišvaistė kiek, ir vėl sprūsta

atgal. Ant užbaigos tiek galima pasakyti. Socijal-demokratai budami nors mažame skaitliuje, vienok padarė daug gero: išplatino nemažai savo raštų ir nekartą sušelpė darbinikiškus reikalus.

Dabar dirstelkime į T.M.D. kuopą Mossend.

Pirmutiniais užmanytojais šios kuopos, kiek man yra žinoma, buvo tai 2 sąnariai prigulinti prie L.S.D.P. Bellshill. Užmanytojų tikslas, kaip rodos, buvo, kad supažindinti kuopos sąnarius ne tiek tautiškam, kiek darbinikiškam supratime. Ant 1-mo susirinkimo prisirašė 23 sąnariai. Centrališkas kom. T.M.D. parašė kelis agitatyviškus laiškus, kurie ant susirinkimų buvo perskaityti. Tas šiek-tiek sustiprino kuopelę. Bet čia vėl neapsiėjo be kliučių. Kilo nesupratimas iš dviejų pusių. Vieni sakė, kad kunigas sutvėrė tą draugystę (tą galima buvo patėmyti ir „D. B.“ N4 perėjusių metų) ir stengsis kovoti prieš socialistus. Iš tamsios minios galima buvo išgirsti, kad koki ten cicilikai sutvėrė „naują viera“ ir tt. Kad aš nemelnoju, tai liudija šitas faktas. Vienas žmogelis gavęs nuo sąnarių keletą knygelių pasiskaityt, prisizadėjo prisirašyt ir į kuopą; tai tuli pėštukai išgirdę apie tai, langus nakčia išdaužė tam žmogui... Ką galima pasakyt apie šitą atsitikimą? Mūsų proseniai kariavo prieš tuos, kurie norėjo tarp jų išardyt solidariską vienybę ir pavergti į vergus, o mes prieš ką kariavim? Čia galima spręsti, kad tai pasirodo vaisiai romiškos civilizacijos, kuri bėgyje šimtmečių tiek darbavosi tarpe nelaimingos mūsų tautos žmonelių, kad išdildė juose nuomonę ir protavimą kaip ir kokiu būdu išsiluosuoti iš po slōginančių retėzių.

Arzuolaitis.

(Pabaiga bus)

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Revoliucija Maskolijoje.

Norint paskutiniame laike maištų ant plačios papėdės nebuvo, bet atskirios žinios iš visų Maskolijos pakraščių parodo, jog šalyje įsivispatavo abelnas pairimas. Opatove, Lenkijoje 40 apginkluotų vyrų užpuolė ant valdžios kasos ir išnešė į \$20,000.

Minske užstojo abelna bedarbė. Gatvių tramvajai sustojo, krautuvės uždarytos, pabriakai nedirba, žeminis bankas ir kitos kredito įsteigos uždarė savo duris. Nedirba teipgi spaustuvėse. Ant gatvės Bogadielno kilo susirėmimas tarp straikiarių ir kareivių, kurie paleido šuvis į minią ir daugelį pašovė. Areštuota į 180 žmonių. Į gubernatoriaus namus metė bombą, kuriaja tapo sužeisti apie 5 urėdninkai. Miestas pilnas kariumenės.

Ant Kaukazo eina naminė karė. Tiflise abelnas streikas. Keleta bombų buvo mesta į kareivų patroles. Norėjo padegti naftos sankrovas, bet policija apgynė. Policija suėmė ant gatvės gruzinę su klumšeliu, kuriame, kaip pasirodė buvo trys bombos, pripildytos dinamito. Suimta teipgi 7 ypatos, kurios dirbo įvairias bombų dalis. Iš tos priežasties Tyflise užvestas karės padėjimas.

Kaime Vir netoli Carskoje Selo, caro rezidencijos, anot Varš. Dnevni., surasta 8 bombos pabaigtos ir 22 nepabaigtų. Jaltoje. Kryme, uždarytos visos krautuvės, laikraščiai ne išsina, gyvastis lyg apmirė. Kijeve minia senų kareivių išgriovė krautuvę. Kilo susirėmimas su policija, laikė kurio tapo pašautas policijos aficierius ir keletas kazokų. Ekatarinoslave minia susirėmė su kazonais. Šaudė nuo namų stogų iš revolverių ir metė bombas. Užmušta iš abiejų pusių keletas ypatų. Daugelyje vie-

tų medžioja ant policijantų. Varšavoj pašovė žandarų vach mistrą, Liubline žemsargi, Bie-lostoke straikieriai šaudė į policijantus.

Su vien. Valstijos. Ant galo pribuvo ir maskolių pasiuntinys Vitte į Su v. Valst. Jis išlipo ant kranto New Yorke seredoj ir ant rytojaus nuvyko į Oyster Bay pas Roosevelta. Ant rytojaus abeji pasiuntiniai buvo paimti iš New Yorke į Oyster Bay ant skraiduolių Tacoma ir Chattanooga. Japonai nuvyko pirma. Abeji pasikui buvo priimti ant laivo Mayflower, kur Rooseveltas perstatė juos vienus kitiems. Ten jiems iškelė pietus laike kurių japonai turėjo progą pasišnekėti su maskoliais, o maskoliai su japonais. Iš Oyster Bay pasiuntiniai išplaukė į Portsmouth, paskirtą konferencijai vietai.

Maskolių laikraščiai pripildyti visokių dasiprotejimų apie susitaikymą su japonais. Abėna nuomonė tokia, kad Rooseveltas pirm sušaukimo konferencijos turėjo dažinoti abiejų šalių išlygas, kiteip nebutų galėjęs apsiimti tarpininkauti. O jeigu apsiėmė, tai matomai yra viltis, jog užsibaigs pasekmingai. Jeigu tarybos užsibaigtų sutaika, tai Rooseveltui būtų labai geras pasigarsinimas ir didelis diplomatiškas pasisekimas. Iki šiol Amerika draugavo su japonais, dabartėgi draugaus su abejais ir darys „biznį“ su abejais. Ant Siberijos geležinkelio vartojami Amerikos trukiai. Tuomtarpu japonai užsteliavo Amerikos firmoms 350 plieno tiltų, 150 lokomotyvų ir 2,000 karų naujam geležinkeliui iš Seul į Vidzu.

Nenusisekė tik tai su Kiniais. Boikotas Amerikos pirkinų platinasi tarp kinų pirklių. Pereituose metuose išvežimas iš Amerikos į Kinus nupuolė nuo \$16,000,000 iki \$4,000,000. Neuzilgo žada laikyti konfe-

renciją užvedimui naujo tarifų sistemo tarpe dviejų šalių.

Vokietijos kaizeris atsilankė Danijoje ir išsireiškė, jog jisai remsiąs kandidatūrą princo karaliaus ant Norvegijos sosto. Jeigu karalius netaps Norvegų karalium, tai Norvegai galint užverti pas save respuliką, kurios nenori kaizeris.

Gubernatorius rytinės Afrikos pranešė valdžiai, jog gyventojai Maturbi kalnų pakelė maištą ir sudegino vokiečių maisto sandėlius. Maištai kitose Afrikos kolonijose jau tęsiasi seniai, bet rytinėj Afrikoj tai da yra pirmutinis. Vokiečiams labai dasiedė tie maištai. Daug išsibarsto pinigų, o naudos nė už skatiką.

KARĖ. Maskolijos su Japonija.

Japonai galutinai užėmė visą Sachaliną ir užvedė savo administraciją. Tuom tarpu kariškos operacijos eina tolyn nenuoalsiai. Japonai ruošiasi prie didelio susirėmimo. Jie turi sutraukę 450 tukstančių žmonių su 1,600 kanuolių priešai generolą Linevičių, neskaitant mažesnių burių Korejoje ir skyrių, kurių užduotis nėra zinoma. Korejos pakraščiuose du maskolių torpėdiniai laivai užpuolė japonų pirklinį laivą. Paleido į 60 šuvių, iš kurių apie 10 pataikė laivui į šoną, užmušė kapitoną ir vaiką, bet laivą nenuskandino. Torpėdiniai atlikę savo darbą skubino nešjti į Vladivostoką.

Iš Amerikos.

Geltonasis drugys. New Orleanse drugio epidemija nepsistoją. Aplinkinės valstijos apsistatė stipriais kvarentiniais, kad neįleisti žmonių iš Luizianos. Kilo nesutikimas su valstyba Mississippi, kurios gubernatorius sustatė kariūmenę ant rubežiaus ir ant upės

Mississippi pasirodė apginkluoti laivai, kurie nedaleidžia Luizianos laivams plaukyti Luizianos pakraščiuose. Gubernatorius davė paliepiną suimti laivus Grinona ir Winona, jei jie neapleis Luizinos pakraščių. Drauge nusiuntė telegramą į Washingtoną, protestuodamas priešai pasielgimą kaimyniškos valstijos. Parapija Calcasien nutarė sustabdyti geležinkelio judėjimą tarp jų ir New Orleans. Grant parapija su ginklais nedaleidžia žmonių iš užkrėstų vietų. Jonesboro, Ark., du tukstančių pabėgėlių buvo sustabdyti su trukiais ir negalėjo gauti nė maisto, nė vandens; niekam nevalia prie jų prisitarti. Išgastis apielin-kėse neišpasakyta.

Ponios Chadwick turtai.

Ponios Chadwick turtai tapo apskaityti ant \$25,000, iš kurių advokatams teks apie \$10,000, o likusieji \$14,000 eis ant apmokėjimo skolų, kurios siekia \$2,000,000, teip kad lengvatikiai skolintojai gaus \$7,00 už \$1,000. Ponia Chadwick dabar kalėjime, kur ji pasidjta ant 10 metų.

Trukis išoko į vandenį.

Tarpe Elizabeth ir Bayonne ekskursijos trukis nušoko nuo vėžių ir garvežis su bagažiaus karu išoko į vandenį. Prigėre inžinierius, bet karai su pasazieriais pasiliko ant vėžių ir pasazieriams apart išgasties nieko blogo neatsitiko.

Straikastelegrafodarbininkų.

St. Paul, Minn. sustraikavo telegrafo darbininkai ant geležinkelio Nortgern Pacific. Trukiai neperstoja eję, nors labai susivėlina. Straikieriai tikisi, jog prasidėjus pervežimui javų rudenyj, trukiai turės sustot. Kompanijagi giriasi, jog ji gauna žmones net iš unijos tarpo ir kad geležinkelio judėjimui negrėšia pavojus.

Valo Philadelphia. Majoras Weaver davė įsakymą miesto urėdninkams, kad peržiurėtų stropiai balsuotojų surašus ir išmestų iš surašų netikus. Policija peržiurėdama surašus, atrado 31,000 neteisinau užrašytų balsuotojų.

Norejo užtarta

Rockefelleri.

Springfielde, Ill. ant susirinkimo vietinės draugystės Chantagna dr-as McArthur padarė įnešimą, kad susirinkimas paniekintų gubernatorių LaFallette, kuris pavadino žinomą milijonierių Rockefellerių didžiausiu šio amžiaus pikta-dėju. Tuomtarpu jis esąs didelis labdarys ir bažnyčių šelpėjas. Draugystė įnešimą vienbalsiai atmetė.

Apie „Kerštinčių pulkelius“.

Pereitam numeryje „V. L.“ yra minėta apie besitveriančius Lietuvoje „kerštinčių pulkelius“, kurie atsišaukia į visuomenę, idant toji paremtų jų darbą.

Be abejonės, ne viens užduos sau klausimą: kodėl jie, tie pulkeliai negali imti paramą savo darbui iš abėno revoliucijos fondo, o nori, idant jų reikalams pinigai būtų aukaujami skyrium? Štai delko. Jau anam straipsniuky pasakyta, jog „kerštinčių pulkeliai“ „veikia savystoviai, nebudami po kontrole jokios politiškos partijos“. Tam yra daug priežasčių. Bet svarbiausia priežastis tai ta, kad kaip žinoma, jokia politiška partija savo programuose, iš principo, ne pripažįsta „pavienio“ teroro, kokis šiame atvejyje ir apsi-reiškia. Tokiu budu, nuo politišky partijų, kurios varo revoliucijos darbą, tie pulkeliai negali tikėtis paramos. Nors tokioj šalyj, kaip Maskolija, kur žmonėms smarkiai užginta išreikšti savo norus ir reikalavimus žodžiu, arba raš-

tu, terroras yra išvengiamas (pavyzdžiui, kaip pabrėžia mūsų laikraštis „Pobiedonosos Ekranas“). Kiti konservatyviškiau žvelgia, tačiau visi mi apie tai, kad terorizmas neišvengiamas, kaip Maskvotės šalyje, kaip Maskvotės (ja), nors jis šiuo metu visais laikais visai neišvengiamas, vienok nėra pripažįstamas už atsakantį kovojimo būdą. Laisvosegi šalis jis visai yra patremiamas, net pačių Maskvotės teroristų 1).

Tokiu būdu tik dėl šito principo „kerštinčių pulkeliai“ liekti savystoviais, ir dėl tos pačios priežasties mes nepripažįsim aukų jų reikalams paskirtų.

„Vienybės L.“ Redakcija.

1) Labai pragarėjęs maskolius teroristas, Burcevas, šiteip rašo apie terrorą: „Mes esame teroro šalininkais ne dėl to, kad jis mums patiktų, bet dėl to, kad dabar nėra tokio kovos įrankio, kuris be teroro galėtų priversti valdžią nusileisti. Jei Maskvotėje būtų galima geresnė politika, kuri neprigulėtų nuo Pobiedonosovo, — da-gi tokia, kuri buvo prasi-dėjus prie Loris-Melikovo — ir jei būtų viesai apskelbta ir užtikrinta, kad prasidės nauja galybės laisvo plėtojimosi, tai mes busime tokiais jau teroro priešininkais Maskvotėje, kaip esame jo priešininkais laisvose šaliose“.

Kitas garsus maskolius, Nadeždin, rašo: „Zinoma, kiekvienam būtų mieliau duoti Zubatovui kelpinigių ir paprašyti jo išvažiuoti, kur sau nori, bet kad prie dabarties sąlygų to negali padaryti, tai geriau tegul jis bus nuzudytas“.

Isz lietuvišku dirvu Amerikoje

Brooklyn, N. Y. Liepos 30 d. buvo susirinkimas dėl peržiūrėjimo darbų vietinio Rev. Š. Komiteto. Pribuvę iš tų draugysčių delegatai peržiūrėjo finansų stovį ir rade teisingai ir nuosekliai konstatuoti vedama.

Vietinio komiteto kassierius, J. Naujoko, priduta cent. kassieriu (Šnipai) pirmą sykį

\$62.20, paskiaus — 821.66: is viso — 883.82.

Peržiūrėjęjų paraišį: Ponas Bredelis, Vincas Ananckas (Liet. Sunų D-tės delegatai), Zigmanta Vokliene (Brooklyn Lietuvių D-tės delegatai), Zina Medvedeva.

Wilmingtone, Del. Tų metų miestelį pradėjo pributi geres valios tautiečiai. Pradėjom bruzdėti. Liepos 16 d. tapo sutvarta 30. Kazimiero Draugystė — 15 suarių: prigulė prie S. L. A. — Liepos 30 d. per susirinkimą atlikus Draugystės reikalus, J. Orininkaitis aškino apie tevynei prieštį ir nurodė šiandienines caro žabangas. Po prakaito tapo sumesta tautišku aukų \$2.45, kuriuos paskirstė teip: \$1.20 kankintiniams, \$1.25 einantiems augtesnius mokslus. (Pakvituotą pabaigoj num. Red.)

Į d-tės vėšininkus išrinkta šios ypatos: A. Bartkevychia prezidentas, V. Dovydaitis, kasierius ir turtų sekretorius; J. Orininkaitis, protok. sekretorius; J. Geglis ir J. Blažys, izdininkai (turbūt izdo arba kasos globėjai? Red.). Draugystė nutarė imt „Vienybę“ ant pusės metų.

Wanamie, Pa. Atsilankius man pas savo brolių Duri-joj teko užėiti pas Ad. Bagdanavyčių, kur užminus apie dabartinę revoliuciją Lietuvoje, tapo surinkta \$2.00 revoliucijos reikalams. Pinigus nu-siunčiau kassieriui dnu Šnipui. Aukautojai yra: P. Sarpalius, J. Simanavyčius, Ad. Bagdanavyčius, J. Sarpalius, J. Stanika, J. Sarpalius, Ona Sarpalienė. — 10.25. Ag. Bagdanavyčienė 100. — Elz. Sarpalienė 100.

Tankiai galima patemyti, kad mūsų lietuvių, kur dar tik-ka atvykę iš tevyinės, labai noriai aukuoja „revoliucijos“ reikalams.

Patras Sarpalius.

— Mūsų kunigas liepos 30 dieną kad davė tai davė bedieviams. Liepė saugotis bedieviškų knygų ir laikraščių. Nesakė, koki tie bedieviški laikraščiai ir knygos. Saka, kad tili žmones teip įta-ginti meta skaitę „Žvaigždę“.

Utinis.

Plymouth, Pa. Nedėlioj, rugpjūčio 6 d., kun. Vizgirda per antrą pamok-dėlį (po mišų) išolbijo savo aveles, kad jų tarpe veisiąsi „šliuptarniai“. Mat toks dalykas. Aną nedėlią išvažiavo beveik visa parapijos jaunuomenė į Harvey's Lake, pasilinksminti ir atsi-kvėpt aut šviežio oro. Bet ne tas buvo priežasčia išbarimo. Nes pats kunigs, kaip kiti tvirtina, buvo nuvažiavęs ten pasilinksmint drauge su savo vaikinais ir merginoms. Bet nesirodė. Kodėl? Dėlto, kad su jo pavaldiniais drauge, ant vienos platformės, linksminosi kelio-lika Plymutho bedievių. Prietam visi vienu karu buvo nuvažiavę. Taigi kunigelis lyg šunelį pabučiavęs, turėjo grįžt atgal. — Kiti stebisi, kodėl mūsų kunigai nenorį susitikti su bedieviais, kodėl nese-ka pėdoms Kristaus, kurs tyčia eidavo prie visokių paklydėlių, idant juos pakreipti ant gero kelio? Kiti ant to atsako, kad Kristus skelbė teisybę ir dėlto jo priešai negaledavo apgin-čyti jo; o dabar kunigus visa dos sukerta bedieviai. Už tai jie nuo sūtų ir šalinasi. Juk, sako, griekas kunigui, kad kas jį apginčija...

Ar seip, ar teip, o Vizgirda iškozadijo jaunuomenę ir gana išėjo iš baznyčios visi visai šrekoje per visą dieną. Vieni sakė: „Kad butume pe-šiusi, tai but nebavęs! Juk kiek sykių buvo parapijos piknikas, visados buvo ir peš-tynės, o tik nesibare“. Kiti sakė: „Kad toks, tai neisim giedot. Aš neisiu ir jis štai neis“.

„Gana jau! — kits atkirto — da, žiurėk, čisit persiprašyt!“

— „No, sir!“ — tas pakkatė galvą patvirtinimai savo žodžio.

— „Jau kad tu už tai bari-iesi, tai jau nežinau, kaip gy-vent. Ve, sėdėk susitraukęs ir gana! Mišias apleidot! Tai kada čia po mišių važiuosi? O šiokią dien ner kada“.

— „Čia kaltos, kad jas šimts, merginos, katros nuėjo prašyt, kad anksti atlaikytų mišias. Lenda, po plynių, kur nereik! Jos buvo ant mišių. O mes turėjom rengtis“.

— „Na, ką čia! — užpurijo vienas vyriškis: — „Grinorius, nieko ne supranta Amerikos biznio, tai bevograuja. Ale perdaug augštai statosi. Jį reikia dar pamokyt!“

— „Ugi nueisim į kleboniją ir išolbysim“.

— „Gana, ką čia prasidėt! Geriau, tegu sau viens man-draus... Ar ne mes jį užlai-kom, ar jis mus maitina? Di-delio daigto!“

— „Na, palauk. Ar žinot, dar kitą tokį ekskuršėną pada-rysim, kad teip!“

— Gerai sakai. Kitą, ne dar kitą nedėlią. All right!“ — pritarė keli balsai.

— „Kad ir 10 dolerių man kaštuos, o turėsim padaryt dar kitą,—žiurėsime, ar ne nurims!“ — patvirtino viens.

Tai tokios tokelės.

Pašalinis.

Baltimore, Md. Draugai ir Draugės! Buvau aš atsišau-kęs per 9-tą num. „Kovos“, kviezdamas pagelbėti mums. Žinote draugai, kad yra susi-organizavus L.S.P.A., kuri tur už miej kelti mus, darbinin-kus, iš amžino snudulio. O tas yra geriausia mekjtis ir pradėt suprasti, iš kur kija mūsų vargai. Mieli draugai! Tik per socializma mes galė-sim gyvenimą pagerinti. Soci-jalizmas pirmas parodė mums, kas yra skriaudikais mūsų, kas darbininkas ir kas kapitalistas.

Supraskim draugai, kad reikia platinti socializmo mokslą, mokslą teisybės, ir varyti agitaciją tarpe darbininkų.

Tam tikslui leidžiu aš vieną vyrišką siuntą, vertą \$12,00 ir knygų, bus vertės už \$5,00, o tikietas tik 10 centų prekiuoja. Atsišaukiu aš prie jūsų, draugai, eikim visi į pagelbą nuskrastiausiems vargdieniams; parduodami ir pirkdami tikietus sušelpsit socializma, kurį kyla iš visų pusių ir griaua tyrėnų tronus.

Tikietus galite gauti pas mane, rašant žemiau paduotu adresu, arba „Kovos“ Redakcijoje, 412 Siegel st. Philadelphia, Pa.

Kurie pareikalaukite tikietu, tai už išparduotus tikietus pinigai tur but siunčiami pas L.S.P.A. centr. izdininką, Dr. J. Šliupą 328 Federal st. Philadelphia, Pa., o pirkėjų vardus ir tikietu numerius man prisiųsti. M. J. Moteunas 222 W. Pratt st. Baltimore, Md.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Turtas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje perėjo pas kasierių J. S.

Nuo ex-kasier. T. Paukščio:
Grynais pinigais \$10.471,06
Zenklių auktinių 136
D. zenklių parsiduos po 25c. 783
Antrų rankų ir pagadytų 6
Gramatika Liet. kalbos, egz. 457
Angliškų konstitucijų 247
Ištatai vaikų skyriaus, apie 700
Nuo ex-sekretoriaus T. Astramskio:
Gramatikos egzemp. 206
Konstitucijų Lietuviškų ir blankų visai nėra. Atspauzdžius naujų, ir kurie reikalaujat — bus visiems prisiųsta.

Jonas Skritulskas

S. L. A. kasierius.

Rugpjūčio 7, 1905.

Wanamic, Pa. Mūsų 24-tos kuopos delegatas jieško ko nepametė. Ne Mikolainis mums atrašė, kad tamsta delegatas nebuvai ant antros sesijos, tiktai M. Paltanavyčia ir tamista Brukas pasiėmė tą

laišką su savim. — Labai dyvai, kokias nuomones mūsų lietuviai turi: nepateis — neprigulesiu prie Susivienijimo, — ne, ne ir viskas! Tai mat kokios nuomonės delegatai suvažiuoja ant seimo. O vėla tas pasigyrimas: tiek darbo padėjan dėl Susivienijimo.

24 kuopos protokolų sekret.
Petras Šarpalius.

Teip, apjuodinimą reik atšaukti.

„Vienybės“ 31 num. p. A. Brukas, 24 kuopos delegatas, iš Glen Lyon ir Wanamic, Pa., dejuoja ir grąšina net pasitraukimu iš Susivienijimo, jeigu aš nepatvirtinsiu jo buvimą ant antros sesijos, ir neatšauksiu pranešimą kuopai apie jo nebuvimą.

Reikalaujamo pranešimo atšaukti negaliu, kad ir norėčiau, nes jokio pranešimo 24 kuopai apie p. A. Bruko buvimą arba nebuvimą ant antros sesijos aš nerašiau, ir patikiu, jog p. A. Brukas, kaip teisingas žmogus, tą savo užsipuolimą, *tyčiomis padaryta*, tuojaus atšauks, ko nepadarant, turėsiu pavadinti p. A. Bruką atsakančiu vardu.

P. Mikolainis.

Svarbumas ukėsizsku (citizens) popieru.

Daugelis lietuvių, gyvenančių Suvienytose Valstijose apie 5 ar daugiau metų, sako, „kas man iš tų popierų, man jų nereikia“. Bet visiems reikia popierų, kurie nor pasinaudoti Suvienytų Valstijų tiesomis ir įstatymais. Daugelis lietuvių keliauja tėvynėn atlankyti savo gimines, ir paskui grįžta Amerikon; kiti-gi parsikviečia Amerikon savo tėvus, pačias ir vaikus, kurie atkeliauja be pinigų, seni arba ir ligoti kartais. Jeigu tėvas, vyras arba sužus įstatymiškai yra pastojęs ukėsu, turi ukėsiškas po-

pieras, tai gal pagelbėti savo tėvus, pačią ir vaikus — atkeliačius, bet jeigu neturi ukėsiškų popierų, nors butų gyvenęs ir 10 metų, tai esant priežastims prieš atkeliačius, negal suteikti jokios pagelbos, ir atkeliavusieji tampa gražina mi atgal.

Iš mūsų miestelio, Branford, Conn., pavasaryje iškeliavo į Lietuvą savo giminių atlankyti Antanina Valentienė su dviem vaikais. Parkeliavusi į tėviškę, Ešiškių parapiją, Trakų paviete, neilgai galėjo viešėti. Prikibo prie žmonos asesorium, buk ji kaszinkur gyvenusi ir su vaikais sugrįžusi, ir paliepė kuogreičiausei iškelti į Prusus, o jei ne, tai areštavosės. Moteriškė grįžo atgal pas savo vyrą, su kuriuo buvo gyvenusi 7 metus. Bet nelaimė. Atvykus į New Yorko kaslegarnę, daktarai išrado turinčią akių ligą „trachomą“, ir nusprendė grąžinti atgal į Lietuvą, nors maskoliai ją išvarę buvo. V. Valenta neturėdams ukėsiškų popierų, nors jau gyvena Amerikoje apie 10 metų, turėjo daug kaštų ir kelionių su rupesčiais, iki išliuosavo pačią. Ir nebūtų išliuosavęs, jeigu miesto sekretorius nebūtų pagelbėjęs staiga išimti ukėsiškas popierus, su kurioms nukeliavęs į kaslegarnę išliuosavo savo pačią ir vaikus. Jeigu Valenta butų turėjęs ukėsiškas popierus, tai tų visų kaštų ir rupesčių nebūtų turėjęs.

Sitas atsitikimas tegul buna visiems pamokinimu.

K. S.

Smulkmenos.

DIEVO PATEPTINIS IR BOMBA.

Turkų pasiuntinys Londoue patikrino iš Konstantinopolio žinią, jog laike šventės Salamliko eksplodavojo bomba ties sultono šonu ant bažnyčios kiemo, kada jisėjo pasimelsti.

Sultonas išliko nesužeistas, tik keletas jo sargų tapo užmušta ar užmušta.

Sultonas Abdul Hamid II, 34 Turkijos sultonas, gimė 1842 hareme ir gavo labai menką mokslą. 1876 m. tapb bū: verstas nuo sosto jo brolis Murad, kuris buvo užėmęs vietą nužudyto Abdul Aziz ir sultonu pasiliko dabartinis. Jis yra karštai tikiučiu Mahomedo pasekėju ir tiki, jog Islamas dar užkariaus pasaulę ir jog teip yra dangaus paskirta, — lygiai kaip maskolių taras tiki, kad Maskoliją niekas negali apgaleti.

Turkų sultonai buvo labai tankiai žudomi, bet pasikėsinimas ant Abdulo yra dar pirmutinis. Sako, jog bombą metė jo sargas. Sultonas visados dreba už savo gyvastį ir yra saugojamas labai stropiai. Jo miegas kaštuoja \$900. Sergati du generolai, du pulkauninkai, majoras, kapitonas ir kelatas kareivių. Toks brangus miegas prasidėjo nuo užmušimo Serbijos karaliaus.

Abdul Hamidas yra vienatinis sultonas per 500 metų, kuris teip ilgai išvengė nužudymo ir sulaukė net 25 metų sukaktuvių savo valdymo.

T.M.D. PREZIDENTAS IR NENUORAMOS.

Paskutiniu laiku T. M. D. prezidentas įpuolė į tokį nesmagų padėjimą, kad, rodos, jau tik reiktų pasigaileti žmogaus. Ale kur tau nenuoramos, tvarkaardos gailėsis!... N 27 „V. L.“ jis apsiskelbė neklaidingu („nesijaučiu padaręs nors mažiausią klaidą“), o čia tie „revoliucionieriai“ tik šidija jš to ir vis nesiliauja prikašioję p. prezidentui „sieniųjų kalendorių“ gromatų su paveikslėliais ir... Dieve mano! ko jie neišranda ant p. prezidento! Jau tik, sakau, negali! O čia už tuos programus, — tai jau nors imk žmogus ir persiplėšk iš tos tužmasties.

Sakau, kad aš turėčia valią

tai...

Bet apie programus... Neinu prieš dogmą neklaidingumo, bet pasiveliju išsireikšti, kad p. prezid. padarė klaidą. Klaida tame, kad reikalavimas programų nuo visų partijų, kurios rūpinasi apie Lietuvos "labą, jis nepareikalavo programo nuo caro valdžios... Be juoko. Kaipgi: p. prezidentas 31 num. „V.“ aiškiai pasakė, kad „be tokio (programo, iš visų programų išsunkto) mes negausim laisvės dėl mūsų tėvynės ne tik nuo caro, bet ir nuo socialistų“. Taigi jeigu p. prez. nori tėvynę „gelbėti“ ir nuo socialistų, tai kam reikalavo nuo jų programo apie tėvynės laisvę? O jeigu nuo jų reikalavo, tai butinai reikia pareikalauti ir nuo caro (tiesą pasakius, caras ir myli mūsų tėvynę ir vadinas jos prezidentu, daugiau da, nes didžiuoju kunigaikščiu).

Taigi jeigu p. prezidentas T.M.D. nepareikalavus nuo caro programo apie Lietuvos laisvę, tai visus tas jo užmanymas eis ant šuns uodegos, ir p. prezidento „neklaidingumo“ visiškai išnyks, kaip tas muilo burbulas, „kudikelio paleistas“.

Anot tos pasakos—nešokęs per grabę nesakyk—op.

Tram.

PASIKĖSINIMAS IŠNAIKINTI „BAUDŽIAUNINKIŠKAS“ NUOMONES.

Kas pasikėso?

„Darbininkų Viltis“ N30,— „Pasargose“.

Kaip pasikėso?

Ugi sako, kad, girdi, „vienne name laikraštije pasikėsinimas kito laikraščio įdėti į savo skiltis keletą iliustracijų yra pavadintas „aristokratišku užsiėmimu“. Iš to „D. V.“ išveda, kad taip pavadinti gali tik žmogus, kurio smegeninėje užsilikusi da „baudžiauninkiška nuomonė“, kad—ot—mes negalime būti „ponai“ ir turėti „ilustruotus laikraščius“.

„D. V.—čiai“ reikėjo atsiminti, kad ne tik ponai, bet ir darbi-

ninkai turi savo „ilustruotus laikraščius“. Kad itatai „D. V.“ būtų atsiminus, tai būtų supratęs ir tai, kad Bomas („Vienybėje L.“ N29, no „D. Viltis“ to nepasako stačiai) ne „pasikėsinimą“ iliustruot pavadino „aristokratišku užsiėmimu“ o tik *tuščią pasigypimą*, kuris taip navyviškai skamba (nes kiteip ir ne negal skambėtų pagyro puodas)... Tai viena. O antra—Bomas pasijuokė iš nebrėkiško atlikimo tų „ilustracijų“ (tas tai jau ne „aristokratiškai“). Čia kilt klausimas: Kodėl „D. V.“ užstoja už „Keleivį“, apie kurio „ilustracijas“ Bomas tik ir šnektelėjo kelis žodžius? Taigi štai dėlko. Kadai „D. V.“ ir pataipino kelias „ilustracijas“, atsiprašant,—tikras karikatūras, kurias vienok aprašė kaip gražių paveikslų reprodukcijas... Paveizdan, buvo toks paveikslėlis (reprodukcija): moteriškė klupo lyg užsnūdus, atlekiama anols ir de la jai karuną ant galvos, bet taip atsargiai, su baimė, kad ji nepabustų ir nepamatytų, kas čia jai dirba tokius šposus; nes iš tikrō—rodos, tik—tik uždės ir lėks kuogreičiau šalyn. Pats paveikslas gal ir gražus, bet jo „ilustracija“ su rimtu aprašymu daro įspūdį taip juokingą kaip... ponas T., kurį „juokingu“ pavadino tas pats „Keleivis“, pataipinęs jo paveikslėlį...

Bukite „aristokratais“, „ponais“, turėkite „ilustruotus laikraščius“, tik pirmiau pasirupinkite išauklėti gerus artistas,— kurie dabar, ana, badmi rauja akademijose—tada jie parups geras iliustracijas, arba ir karikatūras (kartonus) juokingas, bet ne „iškankintas“, ne diletantiškas ir ne „baudžiauninkiškas“, kokios yra jūsų „ilustracijos“, o ypač jų aprašymai.

Bomas iš užkertės.

Angliakasiu priderys tes link ju pacziu.

Jų šaukimasis neprigulmybes, progreso ir gerovės atsiliepią.

Minkštosios anglies angliakasiai ne visur turi tokį uždarbį ir pagerintas darbo išlygas, kaip jų draugbroliai kituose distriktuose turi. Taip buvo eka metų ir nebus toliai pagerinimo, kol tie žmonės, apie kuriuos kalbame, patys nepareikalavus. Mēs ypačiai kalbame apie tulus distriktus Vakariniėj Pensylvanijoj ir vakar. Virginijoj, kur yra mažesnė mokestis, ne kaip minkštosios anglies distriktuose. Mums rodo, kad turėtų but lygi mokestis kiekvienam distrikte ir augštesnė mokestis visuose distriktuose. Bet kol žmonės blogai apmokamuose dirtr. patys nesirupina, jie netik nepakelia savo uždarbio, bet jie padeda da numazinti mokesį geriau apmokamuose distriktuose.

Kur yra tokia mokestis, ten darbininkai yra arba neprigulinti prie mainierių unijos, arba maža jų dalis priguli prie jos ir per stoką organizacijos unija negali priversti operatorių pakelti mokesį. Vienam iš tokių distriktų operatoriai numušė mokestis ant 5% ir žmonės, kurie nepasistengė ten sudrutinti uniją, visai negalėjo pasipriešinti. Tas parodo, kad gali atsitikti bile laike kituose distriktuose, kur darbininkai nesusimezgė gerai į uniją.

Žinoma, jei jie velija turėti menkus uždarbius, jei velija visados buti baimėj, kad mokestis bus numušta, ne kaip gauti gerą užmokestį ir turėti sutartį, kad mokestis per ištiesus metus nebus sumazinta, tai tas jau jų vienų reikalas. Bet jei jie yra vyrai su šokia—tokia energija, su ambicija, su noru eiti pirmyn ir išpildyt priderystes link savo vaikų, lygiai kaip ir savo draugbrolių mainierių kitų distr., jie paklausys ką mēs jiems pasakysim.

Jie ne tik negerai su savim apsieina, bet jie da blogesnius dalykus rengia ateitėj.

Mūs patarimas yra trumpas ir aiškus: prisirašykite prie angliakasių Unijos.

Jei prisirašys apie un. ir padarys ją tvirta organizacija, su laiku mainų bosai negalės su jais blogai apsieiti, bus trumpos darbo val. ir gera mokestis. Jų uždarbiai pasididys, jie bus geriau apsaugoti darbe ir neprigulmingesni, kas jau vienas reiškia. Bet jie negali to įgyti nepasidarbavę. Jie turi pabusti iš miego. Negana to, kad prisirašyti prie unijos, mokėti mokestis ir jau daugiau apie nieką nesirupinti. Jie negali tikėtis, kad jiems unija viską padarys, jei jie patys nepadės unijai. Jie privalo padaryt savo organizaciją tobulą, kaip galima. Jie turi pridaboti, kad kiekvienas darbininkas tose mainose, kur jie dirba, prigulėtų prie unijos. Jie privalo eiti ant unijos susirinkimų ir ten drauge su visais svarstyti unijos reikalus, dasizinti, ką unija nuveikė kituose distriktuose ir ką ji stengiasi dabar padaryt, dasizinant, ko žmonės kitų distriktų reikalauja nuo unijos ir klausytis savo viršininkų patarimų.

Daugelyje distriktų yra daugiau mūsų žmonių, ne kaip anglių, ir mūsų žmonės privalo buti pirmi, ar jų yra daugiau, ar mažiau. Jei jie eis pirma, jie pamatys, kad kiti seks paskui juos ir jie bus pagirti, kad yra darbštūs ir energiški. Antra, jei jie bus pirmi visame, jie gaus išsirinkti viršininkais savo žmones iš tarpo tų, kuriuos jie matys esant atsakančiais.

Tas lengva padaryti, jei tik jie norės tą daryti. Ir mēs sakome jiems, kad atlyginimas bus daug didesnis, ne kaip jie tikėjosi. Vėl mēs atkartojame tą, kas bus ženklū karėje už neprigulmingumą: Prisirašykite prie angliakasių Unijos.

Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už tiesas.

Toli, toli nuo Lietuvos, pietuose yra Italijos karalystė (Valakų žemė). Prie šios karalystės priguli Sicilijos sala, kurią iš visų pusių skalauja Viduržemės jūra. Ši sala nelabai didelė, mažesnė už geroką Maskolijos guberniją. Žmonės žiemos ten nepažįsta, visados saulė, šilima. Ant salos auga medžiai ir vaisiai, kurių išauginimas Lietuvoj reikalauja daug triuso, nes čia juos galima auginti tik po stiklais. Didesnė dalis gyventojų užsiima auginimu vynuogių ir dirbimu vyno. Sicilijos vynas yra tiek geras, kad jį perka ir veža į visus pasaulės kraštus. Žodžiu sakant, retai kur ant žemės kamuolio yra toksai kraštas, kuris būtų taip didžiai gamtos apdovanotas, kaip Sicilija.

Bet nežiurint ant visų turtų, kuriuos išduoda žemė, Sicilijos gyventojai yra prispirti kentėti badą ir gyventi ubagystėje. Dalykas tame, kad jiems visai kaip ir nėra žemės. Visa žemė priguli didžturčiams—ponams. Teip, pa imkim, Čenovesos apskrityj iš 100 desetinių — 97 priguli grasams ir baronams, o tikrai 3 desetinos kaimiečiams; Sikalianos apskrityj visa žemė priguli baronui Agnello ir tt.

Grūpai ir baronai patįs neužsiima uke ir gyvena miestuose. Žemę valdo samdytas ekonomas, arba ją išduoda ant arendos turtingiems arendatoriams, kurie iš savo pusės padalinę žemę į mažus šmotelius parsamdo mažesniems arendatoriams už paaugštiną arendą ir tt., — ir šie paskutiniai baisiai žemę subrangina ir parsamdo mažus šmotelius kaimiečiams, kurie ją ir apdirba. Iš šito matoma, kad tarp didžturčių—ponų ir kaimiečių—darbininkų atsiranda nauja luoma—arendatorių, kurie kiek galėdami skriaudžia kaimiečius.

Didesnė kaimiečių dalis moka arendatoriams pusę to, ką jiems atneša laukas—žemė, o kitose apygardose net 2 trečdaliu. Prie to žemės kaimiečiams neparsamdo ant ilgo laiko, bet tik ant 5 arba ant 10 metų, per ką jų padėjimas pasidaro dar baisesnis.

Kaimietis, padėkime, arenduoja žemę ant 10 metų už žinomą prekę, laukus jis apdirba, žemę įmėžia, pelkes išdžiovina, čia ir ateina galas arendavojimo. Arendatorius, matydamas, kad žemė gerai išdirbta ir atneša didesnius vaisius, pakelia arendą; kaimiečiui, noroms—nenoroms, prisiėina mokėti: neims jisai, paims kitas, nes žemė per jo išlietą prakaitą tampa vertesni ir vaisingesnė. Tas atsikartoja prie kiekvieno kontrakto atnaujinimo—lig tol, pakol kaimietis palieka beturčiu — ir prispirtas yra mesti žemę.

Dar blogiausiai einasi tiems kaimiečiams, kurie už arendavotą žemę moka grūdais, kaip tai nuo vienos desetinos 12—25 gerčių žinomo vaisiaus; kad geri metai, tai nieko, bet kaip

tiktai blogi, tada einasi prastai, arendatorius reikalauja savo dalies, bet žemė nėra atnešusi ir tiek vaisių, kiek jisai reikalauja, — nieko kito nepalieka kaimiečiui, kaip išparduoti savo tartą.

Blogiausiai padėjimas tų, kurie eina ant darbo, kaip mūsų bernai. Jiems retai nusi—duoda atrasti darbą vienoj vietoj, dėlto jie susivieniję į būrius eina per visą apygardą jieskodami darbo; jiems tankiai prisiėina praleisti naktis be pastogės, visviena ar lietus lyja ar vėjas ir audra draskos. Dvarų ir žemių valdytojai, pažindami jų blogą padėjimą, už menką prekę kankina juos prie darbo, kol tik jų suėkės jiems tarnauja. Tokie didžturčiai daugiau rupinas apie gyvulį, nekaip apie darbininką: už gyvulį užmokėti pinigai, gaila jį iškart pervaryti, o kas jam bernas? Pasamdo ant dienos ir rupinas kuodaugiau iš jo išmušti už suderėtą užmokestį.

Ir tikrai, toksai kaimiečių ir darbininkų padėjimas Italijoje ardo jų gyvenimą ir prispiria juos buriams kelianti į evetimas šalis, kaip tai į Prancuziją ir tt. ir ten jieskoti uždarbio; o vietiniai darbininkai neapkenčia jų, nes išalkę dirba už mažesnę prekę. Prie viso minėto Sicilijos kaimietis turi mokėti didelius muitus; už kiekvieną tavorą, kurį jisai veža į miestą, moka muitą. Be šių dar daug kitų mokesčių; idant sumokėti juos kaimietis prispirtas yra eiti ant uždarbio, bet uždarbį gauti yra labai sunku, nes, kaip minėjau, pabriku Sicilijoje, kaip ir nėra. Vien, kur galima atrasti darbą, yra sieros kasyklės: darbas šiose kasyklose yra baisus, mirtini gatai išplėšia nemažai gyvasčių ir daugybę darbininkų padaro ubagais; prie to uždarbis baisiai mažas. Be šių minėtų skriaudikų kaimietis kenčia skriaudas ir nuo valdžios tarnų.

Italijoje, kaip ir Maskolijoje yra karalius, ministariai ir činovnikai, bet činovnikams ir ministariams ten nėra tokios valios kaip mūsų škiams Maskolijoje. Ministariai ir visokie viešpatystės valdidininkai visi turi klausyti parlamento, be kurio pavelijimo ir patsai karalius negali išpildyti savo norų. Parlamento sąnariai—deputatai išsirenka iš visos viešpatystės gyventojų; nors prasčiokų tiesos labiau apribuotos, kaip turtingųjų, vienok kova su piniguočiais yra lengvesnė. Ant nelaimės, kaimiečiai nesuprato gerumo parlamento ir rinko deputatus iš turtingųjų, o ne iš kaimiečių; turtingieji įkliuvę į parlamentą rupindavos daugiau savo reikalais ir dar baisiaus apsunkindavo kaimiečius. Teip Sicilijos kaimiečiai gyveno ilgus metus. Maudė ir skriaudė juos visi; o kada, nebegalėdami kentėti, sukildavo, užmušdavo žemės valdytoją—poną, arba arendatorių, tada juos dar smarkiau baudavo kalėjimais ir tt., ir vėl senas gyvenimas eidavo savo keliu. (Bus daugiau)

Isz visur.

Pagal maskoliškų laikraščių pranešimus Rumunijos konsulis Odesoj užtikrina, jog Rumunija neketina naudotis iš sunkaus Maskolijos padėjimo ir palauks kiek pirm negu pareikalaus prigulinčios jiems pagal tarptautiškas tiesas trečios dalies vertės šarvuočio Potemkišo.

Laikraštis „Kurjer Warsz.“ apskaito pasiremdamas ant urėdiškų žinių, jog Varšavoje perėjo iš pravoslavijos į katalikystę 1,500 žmonių.

Minsko gubernijoje keturiuose valkčiuose perėjo į katalikus 8,000 unijotų. Volmiano stačiatikių parafija užsidarė dėlėi stokos parapijonų.

PRANESIMAS:

Visiems skaitytojams „Vie nybės Liet.“, jog šitie lietuviai apsipirko farmas šitoj vietoj: Jonās Kvietkus iš Aystor Bay Lond Island N. Y. 130 akrų už \$2,500,00.

Kazimieras Simonas iš Scitico, Conn. 88 akr. už \$1,700.

Juozapas Bielush iš Scranton, Pa. 72 ak. už \$1,050.

Mateušas Arbutis iš Scranton, Pa. 50 ak. už \$750,00.

Taigi mieli skaitytojai to laikraščio kurie jaučiatės kiek finan. sau stovite, pasiskubjkitė su pirkimu farmų ba dar yra apie 10 farmų labai gražių ir geroj vietoj su trioboms žemė išdirbta kaip priguli ir ne reiks bijotis strarkų arba kapitalistų ant jų—sprando sėdančio nustumti.

Laiškus turite adresavoti apie farmų užklausimą su įdėjimu 2c. markę dėl atsakymo.

Pas mane: George Kleek
Poolville, N.Y.

Parsiduoda

Hotelis ir namas ant pardavimo, atsišaukite į Centre Hotel šale Plymouth National Bank
Plymouth, Pa.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tęsia.)

jo žiaurumas ir godumas dabar skaitėsi už pilningai atrodytą dalyką. Veikiai atsirado dvi naujos gromatos: vienoje iš jų Gediminas su išgalėmis atpasakojo skriaudas, kokias jam zokonas iškirto, o kitoje jis popiežiui sakėsi, kad jis seniai jau esąs tikėjęs į dogmą sv. trijaties ir į viršesnybę popiežiaus, kaip vienintelio vietininko Kristaus ant žemės. Tomis gromatomis paragintas, popiežius galiaus pasiuntė legatus į Lietuvą birželio 1324 m. Viršūninkais misijos buvo: Baltramiejus, vyskupas Aletto, ir Bernardas, abatas Benediktinų klištoriaus sv. Theofrydo iš Puy. Gavę nuo popiežiaus pamokiniams ant kelio ir pasitikėjimo gromatas į visus krikščionių valdymierus, legatai nukeliavo į Rygą rugsėjyje 22 d. 1324 m.; jie patvirtino popiežiška galybe suteikas, kurias su Gediminu padarę buvo dvasiški ir svietiški valdymierai Vidžemio ir kopiją tų suteikų įteikė magystrui prusiskųjų kryževių, pagrasindami amžinu interdiktų tiems, kurie nepildys visų nutarimų trakto; po tam, jie pasiuntė pasiuntinius pas Gediminą, norėdami užmegzti su juimi tiesiok susinešimus ir susitarti kaslink įvedimo Lietuvon krikščionybės.

Pasiuntiniai legatų nukako į Vilnių 3-ą d., to grizo iš ten atgal į Rygą 25 d. lapkričio 1324 m. Akyvas pranešimas apie pašonekas tų pasiuntinių su Gediminu, surašytas to minyko, kurs buvo į Avignoną nuboginęs gromatą Gedimino ir dabar buvo svaresniu sąnariu pasiuntinystos, yra užsilikęs pilnai; jis su išgalėmis paaiškina tikrąją prasmę Gedimino gromatų ir gana aiškiai parodo tą dalį pašalinių jose prieaugų, kurios visam dalykui suteikė pobūdį susinešimų neva dėl atvertimo Lietuvių į krikščionybę.

Iš pranešimų pasiuntinystos pasirodo, kad visos gromatos iš tikro buvo rašytos vardan Gedimino, bet pagarsinimas velyjimo apsikrikštyti buvo įspriaustas be žinios didžio kunigaikščio. Vilniuje tuomet buvo du katalikiški klištoriu: Dominikonų ir Pranciškonų ir abudu zokonu ėjo lenktyr ir pasivydejo kaslink įtekmės prie dvaro didžio kunigaikščio, kurs, reikint susinešti su vakarų susiedais, kreipdavosi prie minykų šitų klištorių, ir naudojosi jų patarnavimu kaip sekretorių dėl parašymo gromatų lotyniškoje kalboje; įtalpą gromatų jis diktavojo lietuviškai, o perguldytojas, minykas Giunikin, jų įtalpą paduodavo vokiška sekretoriams, o tie palei ano zodus supiešdavo gromatas lotyniškoje kalboje.

Atėjus pirmai draugingai gromatai nuo Rygos magystrato, Gediminas pavedė atsakymus parašyti Pranciškonams Bertoldui ir Heinrichui, kuriudviejų tarnysta jis tuom laik naudojosi. Tur-but pagal jų patarmę gromatos tapo parašytos netiktai į Rygą, bet teip-gi popiežiui, minykų zokonams ir Baltmario miestams; rašant tas gromatas sekretoriai, tur-but kuždenant Rygos pasiuntiniams, atmainė prasmę gromatų: naudodamiesi iš tulų paguodones išsitaramų Gedimino dėl popiežiaus, pažadėjimo pilningos apikantos dėl visų krikščionių, ir zymių privilegijų dėl kviečiamų į Lietuvą naujokų, sekreto-

riai tiems išsitaramams pridavė tokią prasmę, buk Gediminas pavedė jiems prašyti popiežiaus, kad ji priimtų į sterbles katalikų bažnyčios; tokia mystifikacija tuom laik negalėjo buti atidengta net Rygoje atiduodant gromatas magystratui, kadangi paslas Gedimino, gal-but per prigatavytas iš anksto intrigas, tapo sulaikytas ant kelio ir pasiliko nevalėje kryžiokų, kuomet įteiktos anam gromatos tapo nežinomu keliu perduotos, kam reikint. Antrapus neaiškus gandas apie kokią tai klastą tekste gromatų, regis, veikiai pasiekė ausis Gedimino; nors bent žinoma yra, kad galop 1323 m. jis išvarė iš savo dvaro Pranciškonus ir emė kreiptiesi su reikalu prie Dominikonų minyko Nikalojaus¹⁾.

Bet kada lapkričio 1324 m. pasiuntiniai legatų atvyko į Vilnių, tai mystifikacija išėjo į aikštę. Viešoje audiencijoje pasiuntiniai išdėjo didžiam kunigaikščiai visą bėgį susikalbėjimų su popiežiumi, ir pasakę apie mierį atvažiavimo legatų į Rygą paklausė, ar jis dar tebetina priimti krikštą? Tuomet Gediminas, iš savo pusės pasiklausė, ar pasiuntiniai žino įtalpą jo gromatos popiežiui rašytos? ir prašė, kad jie paantrintų jos įtalpą. Išgirdęs, buk jis esąs prižadėjęs apsikrikštyti, Gediminas atsiliepė: „Aš to neliepiu rašyti; bet jeigu brolis Bertoltas teip parašė, tegul atsakymas puola ant jo galvos. Jeigu kuomet nors aš paketinau apsikrikštyti, tai tegul manę pats velnias krikštyja! Aš iš tiesų sakiau, kaip parašyta gromatoje, kad aš guodosiu popiežių kaip tėvą, bet aš tai todėl sakiau, kad popiežius yra senesnis už manę; visus senius: ir popiežių, ir Rygos arkivyskupą, ir kitus, aš guoduju kaip tėvus; vienmečius savo aš myliu kaip brolius, o tuos, kurie jaunesni yra už manę, aš gatavas mylėti kaip sunus. Aš iš tiesų sakiau, kad pavelysiu krikščionims melstiesi pagal įprotį jų tikėjimo, Rusinams pagal jų įprotį ir Lenkams posavam; mesgi patys melsimėsi prie Dievo pagal mūsų įprotį. Mēs juk visi garbiname vieną Dievą!“ Potam didis kunigaikštis, anot

1) „Frater Hinricus et frater Bertoldus responderunt: quod rex haberet bonum propositum, sed, pro dolor, supervenientibus aliis, totaliter esset mutatus et aversus, qui quidem per integrum annum in concilio suo non fuerunt, sed solum frater Nicolaus, de quo habebant suspicionem ejus mali et aversionem propositi boni.... Interim... rex misit post fratrem Nicolaum et post missam... venit nuntius regis et vocavit fratres Bertoldum et Hinricum ad praesentiam regis“. (Napersky, Russko-Livonskije akty, p. 45). Tur-but netekus išsitikėjimo Minoritams Vilniuje paibaigoje 1323 m., perdėtiniai jų zokono Prusuose išdavė augščiau minėtą liudyjimą dėl gero kryževiams. Pranešimas pasiuntinystos teip toliaus aprašo išgales išjieskojimų Vilniuje kaslink sudarkymo gromatos, rašytos popiežiui: „Postea, die subsequente,.... invenimus advocatum regis cum consiliariis ipsius, praesentibus Majoribus fratribus et Minoribus, et idem advocatus regis quaesivit a Minoribus, a quo illae litterae, domino apostolico directae, primum habuerunt processum? Respondit frater Hinricus, quod ipse scripsisset litteras, cum quibus rex nuntium suum proprium misit ad civitatem.... Tunc quaesivit a fratre Bertoldo, si ipse scripsisset litteras, quod rex vellet baptizari. Respondit, quod scripsisset ultimas litteras, quae fuerunt missae per consules Rigenses, et in eis nihil scripsit, nisi ex ore regis: quod vellet esse filius obedientiae, et venire ad gremium sanctae matris ecclesiae et recipere Christianos, et fidem Christi... ampliare.... Et sic respondit advocatus: ergo recognoscois, quod non jussit te scribere de baptizmo? Tunc ipse Bertoldus et frater Nicolaus de ordine Majorum responderunt et nos omnes: quod esse filius obedientiae et venire ad gremium sanctae matris ecclesiae, aliud non esset, nisi baptismus. Tunc respondit advocatus et frater Nicolaus, quod ipse Bertoldus esset, qui regi fecerat talem confusionem“. (Napersky, ibid. p. 47).

pranešimo pasiuntinystos, ėmė peikti krikščionis, parodydamas kvailus darbus zokono. Ant rytojaus did. kunigaikščio tijunas, pasiuntinių akyvaizdoje, tyrinėjo, kas iš pranciškonų susuko jo gromatą ir pasiuntinių paklausė, ar jie nori patvirtinti sątarmę, sudarytą Gedimino su miestais ir dvasiškais valdymierais Priebaltijos krašto? Pasiuntiniai atsiliepė, kad jie neturi ganėtinai pilnavalės apt to, kad duoti ganėdinantį atsakymą ant to klausimo, ir patarė Gediminui siųsti savus paslus į Rygą pas legatus. Patarmė tapo priimta ir pasiuntiniai legatų sugrįžo į Rygą, lydimi kulto lietuviško bajoro, kurs viešai pasakė akyvaizdoje daugelio kunigų ir šiaip žmonių: „kad gromatose, rašytose vardan Gedimino, niekad su jo žinia nebuvo sakyta apie ketinimą apsikrikštyti; kad tokių ketinimų jis niekad nėra siuntinėjęs nė popiežini, nė pamariniams miestams; bet kad, atžagariai, didis kunigaikštis visuomet troško, ir dabar trokšta pasilikti vienu tai religijai, į kurią tikėjo ir kurioje pasimirė jo proseniai“. Tą apskelbimą patvirtino pasiuntiniai legatų, kurie važinėjo į Vilnių dėl susnėkos su Gediminu. Tokiu budu popiežiaus legatai persitikirino, kad jie buvo auka dabar išsireiškusiųsios mystifikacijos; padėjimas, į kurį jie buvo įklimpę, dėl jų išrodė labai nesmagiu, ir todėl jie su skuba, iškeliavo iš Rygos, nepalikę jokių paliėrimų kaslink prietikių su Lietuva. Jau 7 d. gruodžio 1324 m. jie iškeliavo namon.

Nors popiežius nepasiekė savo mierių susinešime su Gediminu, tačiau išliga tų susinešimų buvo labai vigadi kaip Gediminui, teip miesčionims Rygos: sudermė, jų tarpe 1323 m. sudarytoji, buvo patvirtinta legatų vardan popiežiaus ir kryževiams buvo įsakyta akylai taikintiesi prie nutarimų. Iškeliauvus legatams, ir Gediminas ir kiti dalyvauninkai sudermės, laikė ją už veiklingą; tiktai kryžiokai nepripažino jos už išančią, tvirtindami, kad nutarimai sudermės nėra pildytini dėl atsisakymo didžio kunigaikščio apsikrikštyti, ir todėl jie atnaujino karę: jie ėmė grobti, užmušinėti ir į nevatę vilkti gyventojus parubežinių Lietuvos skryčių; pradžioje 1325 m. jie nupustyjo parubežius Polocko žemes, periminėjo ir į kalėjimą kišo paslus, siunčiamus Gedimino į Rygą, ir vieną iš jų (Sedegailą) pakorė. Tokius darbus zokono Gediminas prikaišiojo savo Vidžemiškiems talkininkams, ir grasino iš savo pusės teip pat nebžiurėti sudermės, o imtiesi už pustyjimų Vidžemio. Dėlei šitų išmėtinėjimų ir pagrasinimų, Rygos arkivyskupas, bālandyje 1325 m., viešai atmetė nuo bažnyčios Vidžemio zokoną ir aplinkraštyje paaiškiino priežastis: išskaitęs netikusius darbus Vidžemio ritterių seniaus, arkivyskupas sako, kad zokonas, tramdydamas sudermę, visų sudarytą su Gediminu ir patvirtintą per popiežių, akyse Gedimino sumažino popiežiaus autoritetą, suarzino jį prieš krikščionis visatinai ir tokiu budu atkreipė jį šalin nuo ketinimo apsikrikštyti; apart to, kryževiai spaudžia ir įžeidžia vyskopus, kurie rupinosi atversti Lietuvius į krikščionybę ir šventai užlaikė sudermę, patvirtintą per popiežiaus legatus.

Tokiu budu Vidžemyje iš naujo pakilo savytarpinė karė tarp zokono iš vienos pusės, o vyskupų ir miestų, kurie rėmėsi ant sudermės su Gediminu, iš kitos; toji karė nenusisekė zokonui: 1328 m. Rygenai šturmu įėmė ir suardė per kryževius pastatytą gintuvę Dunamuendėje, o kad, ateinantį metą, dikta kryževių kariūmenė grėė Rygai, tai magystratas pa-

siuntė paslus pas Gediminą, siulydamas keturias drutvietes, prigulinčias miestui Padauguvyje, jeigu jis gelbės galutinai zokoną išnaikinti. Gediminas su didele kariauna persikėlė per Dauguvą ir baisiai nupustyjo zokono valdynes: Rygenai gi per visą laiką kelionės jo armijai suteikė maistą ir keliavedžius. Toji kelionė iš tiesų privertė zokoną ant pažymaus nusileidimo: kovo mėn. 1330 m. Vidžemio magystras Eberhard von Munheim susiderinė su arkivyskupu ir miestu Rygos. Zokonas pripažino jų pilną nepriegulmybę, atsisakė statyti drutvietes rybose Rygos ir savo lėšomis apsižadėjo atstatyti visas dirbtuves ir trobas, kurias kryževiai buvo nugriovę laike ilgmetinės karės su miestu. Matomai spēkos Vidžemio zokono išseko kovoje, galybė jo tapo apsilpninta, ir atsvaras jo valdžiai, palaikomas per Gediminą ypatose dvasiškų valdymierų ir miestų Vidžemio, atėmė jam ateitėje galę kiek-nors kenkti did. Lietuvos kunigaikštystei. Ir iš tiesų bėgyje pastaro dešimtmečio valdant Gediminui, mes negirdime apie svarbesnes keliones Vidžemiškių ritterių į Lietuvos žemes.

Prie Gedimino Lietuva įgyjo didelį plotą Rusijos žemių. Teip toje dalyje Polocko žemės, kuri prigulėjo prie Minsko, prie Gedimino kunigaikštavo tulas kunigaikštis Vosylius, tačiau po valdžia did. Lietuvos kunigaikščio, ir jo vardą randame tarpe pasiuntinių Gedimino į Novgorodą 1326 m. Bet kada Minsko kunigaikščiai pasidavė Lietuvai, nėra tikros žinios.

Kunigaikštystę Vytesbės Gediminas įgyjo taikos keliu; sunus jo Olgerdas apsiėdė 1318 m. su Marija Jaroslavaite vieninintėle paveldėtoja pastaro Vytesbės kniaziaus — Jaroslavo Vasyļjevychiaus, ir, mirus 1320 m. uošviui, paveldėjo tojo kunigaikštystę. Marija Vilniuje pasimirė 1346 m.

Per sutuoktuves sunaus Liubarto su Buša, paveldėtine vieno iš Volynijos kunigaikščių, Gediminas įgyjo tiesas ant Volynijos, nors iš jų pasinaudoti tegalėjo aplink 1340 m., kada išmirė šeimyna Galičškių ir Vldimieriškių kunigaikščių.

Vėlesni padavimai Lietuvių priskaitė Gediminui užkariavimą Volynijos ir Kijevos žemės, bet tame turbut daug teisybės nėra ¹⁾ — nes Olgerdas Kijevą paėmė 1362 m., kur jis pasodino sunų savo, Vladimierą. Teisybė gi yra, kad Gediminkariavo su Volynijos kunigaikščiais, kurie 1316 m. sątaroje buvo apsižadėję ginti žemes zokono nuo antpaolių per jeib

1) Apie Kijevos nepriklausumą nuo Gedimino tame laike, yra tula abejonė. Rusų liėtopisėse po 1331 m. paminėtas atsitikimas su Novgorodo vладыka Vosyliūnai, kurį kelionėje iš Volynijos pas Černygovą pasivijo Kijevos kniazius Fedoras su totorišku baskaku ir apiplėšė, — neganėtinai paaiškina dalyką. Aišku lyg yra, kad tasai Fedoras norėjo įtikti Gediminui, persekiodamas Novgorodo vладыką, kurs juk ir nevažiavo į Lietuvą, idant nepatekti į rankas jam nedraugingo Gedimino. Prieg tam Rusų liėtopisės sako, kad 1325 m. „atkako iš Lietuvos į Novgorodą paslai: brolis didžio kunigaikščio Gedimino Vainius, Polocko, ir Vosylius, Minsko kniazius, ir Fedoras Sviatoslavyčius“. Ar tas Fedoras nėra ta pati ypata su Kijevos kniazium Fedoru? Tai galėjo buti vienas iš sunų Sviatoslavo Gliėbovyčiaus, iš Smolensko šeimynos, kurs netekęs Možaisko skryties išvyjo iš Briansko savo brolėną Vosylių 1309 m., ten apsiėdė, ir veikiai tapo užmuštas. Juk tuomet Kijėvos kniazius buvo tokiame padėjime, jog turėjo lenktiesi tai prieš Uzbeką, tai prieš Gediminą, iki Kijeva netapo galutinai per Olgerdą atkariauta nuo Totorių.

(Toliaus bus.)

Susirinkimai.

Plymouth, Pa. susirinkimas T.M.D. kuopos pėtnyčioj 11 Rugpjūčio 7 vakare „Vienybės“ Redakcijoje. Bus dalinamos knygos sąnariams. Už kviečiame atsilankyti norinčius prisirašyti. Komitetas.

New Britain, Conn. T.M.D. turės savo nepaprastą susirinkimą pėtnyčio vakare 11 d. Rugpjūčio, bažnytinėj salėje, ant kurio visi draugai yra užprašomi prisibūti dėl apsvartimo reikalo ir sykiu knygutes pasiimsit „Kova Kaimičių su Ponais“. Komitetas.

Scranton, Pa. T.M.D. susirinkimas 13 d. Rugpjūčio, Leonardo salėj 111 W. Market str. 4 valandą po pietų teiksietės užsimokėti metinę mokesčių ir pasiimti knygele. Už kviečiame ir naujus prisirašyti. Sekr. K. Zorska.

Pajieszkėjimai.

Reikalingas geras kriaucius, kuris turi paprotį, prie steliuotų drabužių. Tur suprasti maž-kiem angliškos kalbes. Tegul atsišaukia ant adreso:

J. K. Maskauckas, 213 Bennett str.

Luzerne, Pa.

Pajieskau savo švogerio Juozupo Žukaucko, Suvalkų gub. Kalvarijos pav., Kudaminos gmino, Alvariškių kaimo, 3 metai atgal buvo Shenandoah, Pa. jis pats ar kas kitas, prašom atsišaukti ant šio adreso:

Vait. Kulboka Marquette, Ill. Box 4.

Pirmas Didelis Piknikas!

Kurį parengia Lietuvių Ukėsu Kliubas New Britain, Conn. ant subatos 12 Rugpjūčio (August) Rentschlers Parke gale Ash gatvės, bus tai vienas iš gražiausių pasilinksminimų kokių dar apielinkėj nebuvo, didelis sveikėnė dėl šokių ir muzikantų pirmos klasės. O prie tam bus visokios zobavos, kaip tai trunkimas virvės, bėgimas mašinos ir tt. Visi galės linksmai laiką praleisti kiekvienas bus užganėlintas ir nesigailės įjanga vyrams 25c. moterims dykai.

Užpraso visus sirdingai KOMITETAS.

SUSTOKITE MOKĖJE RANDAS.

Gaukite pinigų ir pirkite stubas sau. Eikite pas S. USMAN, 61 E. Main street, Plymouth, Pa., o gausite visokių nėmų ar farmų už pigę prekę. Teipgi skolinu pinigus.

Vienintelis

Daktaras

Seno Krajaus,

Albertas Kaufman

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsienėjusias chroniskas vyrų, motėrių ir vaikų ligas.

Mokėjęs didžiausiose špitolėse ir mokslainėse senam krajuje.

Turi diplomą iš krajaus ir Amerikos.

Tukstančius žmonių išgydė be operacijos, kuriems Amerikoniski daktarai norėjo daryti operacijas. Turi krajavas gyduoles, kurias duoda savo pacientams. Nesiųskite pinigų apgavikams, o atėikite čion, o gausite krajavas gyduoles, kurios raikalingos nuo visų ligų.

Galima susišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokėnai.

43 S. WASHINGTON ST.

WILKES-BARRE, PENN'A.

Naujas Telephone: 1005.

Senas Telephone: 578. M.

LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS „KOVA“

Talpinas pilnas ir teisingas žinutes apie judėjimą darbininkų pasaulyje ir čia Amerikoje. Sąsiuoniai, apysakos, eilės ir kiti visą tilpę rašteliai yra kiekviena užimanči ir pamokinauti. Platinkite, draugai, „Kovą“, vienintelij laikraštį, kurį gina žmonių darbininkų reikalus.

Prėkė: ant metų — \$2.00; ant pusės metų — \$1.00. Adresuokite šėip:

„KOVA“ 412 Siegel Str., Philadelphia, Pa.

Antanas Staszauckas,

Laikau puikioje vietoje Salūnų, užlaikau skaniausius gėrymus ir kvėpėnijas Cigaras. Lietuviams nepamirškite atsilankyti pas savo viengentį No. 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st. EAST PLYMOUTH, PA.

HOTELIS

Jurgio Rekaus,

318 Cor. Market & Sherman Str. WILKES-BARRE, PA.

Gerlause uželga dėl lietuvių iš viso mlaesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaipė tai: Alų, Arielką Likėrą, Vyną ir visokius Cigaras pirmos klasės

Scalp Specialist.

NAUJAUSIAI IŠRASTOS MEDICINOS: Naujausi mūsų vaistai yra pasekmingiausi, gydo daugybę ligų. Plaukus tikrai ataugina, slinkimą pleiskanas, papučkus ir daugel kitų ligų su naujaisiu budu Radikal gydymas. [Laboratory: 313 Bedford ave.] Parašykite pas: Prof. J. M. Brundza, New York & Brooklyn.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS HOTELIS

St. Brundzos ir co. SCRANTON, PA.

Kas kartą pas mus apsilankys, Tas niekad nesigraudys. Alus, vynai mūsų gardžiausi, Cigarai iš Turkijos geriausi. Pakeleivingiems nakvynė gražiausia Su valgiais gardžiausiais. Pakeleivius priimam su arkliais ir vežimais.

Tiktai nepamirškite mūsų adreso:

Brundza, Stanevyčia ir Co. 447 PENN AVE. SCRANTON, PA.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVISZKI GRABORIAI.

Karietos ant veseilių, laidotuvių ir krikėtynų. Vežimai perkrausty-mui ir t. t.

415 W. Main Street. PLYMOUTH, PA. Naujas Teleponas 7031.

Puikiausias dirbėjas laikrodzių Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kėseninius vyrėszkus ir motėriėszkus, ziedus, bransoletas, spėlkas ir visokius aukėninius daigtus, teipgi užėima jų taisymu. Viskas už piglausla prekę. 102 Main st. Plymouth, Pa.

Antanas Menczinskas

Laikau puikioje vietoje Salūnų, užlaikau skaniausius gėrymus ir kvėpėnijas Cigaras. Lietuviams nepamirškite atsilankyti pas savo viengentį 60 East Main Street PLYMOUTH, PA.

Advertisement for MAURER'S RAT-ROACH PASTE. Vartok tiktai MAURER'S RAT-ROACH PASTE. NO BLAKE, SKURDELIU IR MUSIU PRĖSKAS. Nevartok kitų. Pareiduoja tiktai bankose D. Maurer & Son, 129 N. 8-th st Philadelphia, Pa.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitoto ir norite pirkti savas farmas čia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėčia kad tik lietuviams papultų; jau čia keli lietuviai turi savo farmas; prėkė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Cia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiauėniniais ir t. t.

Katrie norite dasizinioti apie prėkė ir didumą farmų, tai prašau rašyti pas mane lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atsakymą. Prašau įdėti uz 2 c. markę dėl atsakymo.

Go Kleek, Poolville, N. Y.

Dr-as A. Bacevyčia,

GYVENA 187 Ferry st., Newark, N. J.

Telephonas L. D. 397 W.

Ligonius namieje priima is ryto nuo 8 iki 9,30, ir po piet nuo 4 iki 5 ir nuo 7 iki 8:30 vakare.

Teipogi turi ofisą Elizabeth, N. J. 205 First

Telephonas 801 J. L. D.

Tę ligonius priima kasdien nuo 12 iki 2:30 po piet

J. Stravinckas,

549 Main str. Edwardsville, Pa.

Laikau puikioje vietoje Salūnų, užlaikau puikiausius gėrymus, alų arielką, vyną ir skaniausius cigarus Nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį.